T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/727
KARAR NO : 2026/87
KARAR TR : 16/02/2026

ÖZET: HÇ. ve kardeşi FA.'nın, HÇ'.nin boşandığı eski eşi tarafından, cezaevinden izinli olarak çıktığı süreçte, 19/06/2019 tarihinde öldürülmesi nedeniyle, öldürülen HÇ. ve FA.'nın yakınları tarafından hizmet kusuru esasına dayalı maddi ve manevi tazminat istemiyle açılan davanın İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar :1-) H. Ç.
2-) F. (. Y.
3-) A. Ç.
4-) N. E.
5-) S. Ç.
Vekili : Av.Ş. T.
Davalılar :1-) Adalet Bakanlığı
Vekili : Av. A. Y. Ç.
2-) İçişleri Bakanlığı
Vekili : Av. A. K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacılar vekili, müvekkilerinin yakınları olan F.A. ve kız kardeşi HÇ.'in eski eşi tarafından 19/06/2019 tarihinde öldürülmesi olayında, davalı idarelere, sorumlulukları sebebiyle 12/08/2020 tarihli dilekçelerle tazminat istemiyle başvuru yapıldığı, davalı Adalet Bakanlığı'nın 03/09/2020 tarihli yazısı ile talebin reddedildiği, diğer davalı İçişleri Bakanlığı'nca başvuruya cevap verilmemek suretiyle başvurunun zımnen reddedildiği, emsal mahkeme kararları gereği tazminat taleplerinin karşılanması gerektiği, murisin eşi H.Ç.'in şiddet eylemleri nedeniyle annesinin evine sığındığı, davalı idarelerin bu olaylarda da etkili önlem almadığı, H.Ç. hakkında 6284 sayılı kanun kapsamında çok sayıda tedbir kararı olmasına rağmen şiddet uygulayan kişinin tutuklanmaması ya da buna ilişkin etkili önlem alınmaması nedeniyle kendisi ve yakın çevresinin saldırıya uğradığı, sanığın sonradan tutuklanmasına rağmen ilgili mevzuata aykırı olarak bir haftalık izinle salıverilmesi üzerine cinayetleri işlediği, öldürülmeden önce sanık hakkında hiç gözaltı veya tutuklama tedbiri verilmediği, suç işlemeyi caydırıcı cezalar verilmediği gibi verilen cezaların ertelendiği veya paraya çevrildiği, ihlali halinde hapis cezası verilmeyen geçici koruma tedbirlerinin alınmış olması nedeniyle yeterli koruma tedbiri sağlanmadığı, Cumhuriyet savcılığına yapılan şikayete rağmen Menemen Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda yasa ve yönetmeliklere aykırı olarak yedi gün izin veren yetkililer hakkında hiçbir yasal işlem başlatılmadığı, başvuru hakkında verilen ön kararların ilgili mevzuata aykırı olduğu ileri sürülerek davalı idarelerce etkili önlem alınmaması sebebiyle hizmet kusuru bulunduğundan bahisle fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla muris F.A'nın kızı F.A. için 19/06/2019 tarihinden itibaren işleyecek yasal

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden PHRjtxc - xFXiaNo - ouwS0BO - zHX2FI= ile erişebilirsin

faiziyle birlikte şimdilik 1.000 TL destekten yoksun kalma tazminatı ile murisin kızı, annesi ve kardeşleri için dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte toplam 380.000 TL manevi tazminatın ödenmesine karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açılmıştır .

2. Davalılardan Adalet Bakanlığı vekili süresinde sunduğu cevap dilekçesi ile, davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğunu ileri sürerek, yargı yolu itirazında bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

3. İzmir 5. İdare Mahkemesi 13/11/2020 tarih ve E.2020/1397 , K.2020/1186 sayılı kararı ile; "*davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-b maddesi uyarınca süreaşımı nedeniyle reddine*" hükmetmiş, söz konusu kararın istinaf edilmesi üzerine İzmir Bölge İdare Mahkemesi 6. İdare Dava Dairesi 08/07/2021 tarih ve E.2021/480, K.2021/1164 sayılı kararı ile, "*istinaf başvurusunun reddine,*" karar vermiş; söz konusu kararın temyiz edilmesi üzerine Danıştay 10. Dairesi 05/12/2024 tarih ve E. 2021/5619 , K.2024/5891 sayılı kararı ile, uyuşmazlığın esası hakkında bir karar verilmesi gerekirken, davanın süre aşımı nedeniyle reddi yolunda verilen İzmir 5. İdare Mahkemesi kararına yönelik istinaf başvurusunun reddine ilişkin temyize konu İzmir Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesi kararında hukuki isabet görmeyerek, "*1. Davacıların temyiz isteminin kabulüne, 2. İzmir Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesinin 08/07/2021 tarih ve E:2021/480, K:2021/1164 sayılı temyize konu kararının bozulmasına,"* karar vermiştir. İlgi bozma kararı üzerine dosyanın gönderildiği, İzmir Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesi 06/05/2025 tarih ve E.2025/1005 , K.2025/1145 sayılı kararı ile, "*Danıştay 10. Dairesinin yukarıda belirtilen bozma kararına uyulmasına; istinaf başvurusunun kabulüne, İzmir 5. İdare Mahkemesince verilen 13/11/2020 tarih, E:2020/1397, K:2020/1186 sayılı kararın kaldırılmasına, 2577 sayılı Kanunun 45. maddesi uyarınca yukarıda belirtilen husus göz önünde bulundurularak yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın anılan Mahkemeye gönderilmesine,"* karar vermiştir .

4. **İzmir 5. İdare Mahkemesi 23/10/2025 tarih ve E.2025/874 sayılı kararı ile**, davanın görüm ve çözümünün idari yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle davalılardan Adalet Bakanlığının görev itirazının reddine, mahkemelerinin görevliliğine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...2577 sayılı Yasanın 2. maddesinde; "İdari dava türleri, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı açılan iptal davaları; idari işlem ve eylemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları; kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı açılan davalar olarak sayılmış; idari yargının idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimini yapmakla görevli olduğu kurala bağlanmıştır.*
>
> *İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davalarının; idari dava türlerinden biri olduğu idare hukukunun bilinen ilkelerindendir.*
>
> *İdare, idare hukuku alanında kamu gücüne dayalı olarak re-sen ve tek yanlı irade açıklaması sonucu tesis etmiş olduğu işlemlere, hukuk alanında yeni durumlar oluşturmasıyla idari işlem kimliği kazandırmakta ve kural olarak bu işlemler özel yasal düzenlemeler dışında, idari yargı denetimine tabi bulunmaktadır.*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden PHRjtxc - xFXiaNo - ouwS0BO - zHX2FI= ile erişebilirsin

Olayda; dava konusu edilen zararın idare hukuku alanında kamu gücüne dayalı olarak resen ve tek yanlı irade sonucu meydana geldiği, yukarıda belirtilen 2577 sayılı İdari Yargılama Usülü Kanunu'nun 2. maddesinin 1.fıkrasının (a) bendinde tanımı yapılan tam yargı davasına konu edilebilecek nitelikte olduğu anlaşıldığından söz konusu zararların tazmini istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde idari yargı görevli olup davalı idarenin görev itirazı yerinde görülmemiştir..."

5. Davalı Adalet Bakanlığı vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Talebi

6. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, somut olaya ilişkin davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar vererek, dosyayı Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...İdari yargı yerinde dava açılabilmesi için, işlem veya eylemin idari bir faaliyet kapsamında gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Söz konusu işlem veya eylemin idari bir faaliyet kapsamında gerçekleştirilmediğinin anlaşılması hâlinde işlem veya eylemin niteliğine göre sonuca gidilmesi gerekecektir.

Yargı faaliyeti tanımında kullanılan ölçütlerden organik ölçüte göre bir faaliyetin yargı faaliyeti sayılması için bağımsız mahkemeler tarafından yerine getirilmesi gerekir. Maddi ölçüte göre ise, mahkemelerin bütün faaliyetleri yargı faaliyeti değildir; sadece hukuk kurallarının bağımsız mahkemeler tarafından somut olaylara uygulanması halinde bir yargı faaliyeti vardır. Bu ölçüte göre, hâkimlerin çekişmeli veya çekişmesiz yargı işini görmeleri yargı faaliyetine dâhildir. Kalem işlerinin yürütülmesi ve yazı işleri personelinin yönetimi gibi işler ise yargı faaliyeti kapsamında dışındadır. Öte yandan, yargı faaliyeti, davanın açılmasından, hükmün kesinleşmesine kadar uzayan ve Yargıtay incelemesini de içine alan bütün yargısal faaliyetleri kapsamaktadır. Anayasa'nın Başlangıç'ında öngörülen "Kuvvetler ayrımı ilkesi ile 9. ve 138. maddeleri dikkate alındığında, bağımsız bir erk olan yargının yargılama faaliyeti ile ilgili işlemlerinin, Anayasa'nın 125. maddesinde öngörülen "idari faaliyet" kapsamında değerlendirilmesi mümkün olmayıp, bu "yargı faaliyeti" nedeniyle idari yargı yoluna başvurulabilmesine imkân yoktur. Esasen bu durum, kuvvetler ayrılığı ilkesinin tabii bir sonucudur.

Bu düzenlemeler ve açıklamalar kapsamında dava konusu olay ele alındığında, davacıların tazminat talebinin Adalet Bakanlığı yönünden 6284 sayılı Kanun kapsamında verilen çok sayıda tedbir kararı olmasına rağmen, tedbire aykırı hareket eden kişinin tutuklanmaması ya da etkili adli önlemler alınmaması, bu kapsamda soruşturma ve kovuşturmaların etkili ve hızlı bir şekilde yürütülmemesi ve caydırıcı cezalar verilmemesi gibi sebeplere dayandırdığı anlaşılmaktadır. Dava dilekçesinde belirtilen, davacının korunmasıyla ilgili idare taralından yapılan işlemlerin idari faaliyet kapsamında değerlendirilmesi gerektiğinde kuşku bulunmamaktadır. Bu itibarla, davanın İçişleri Bakanlığına yönelik hizmet kusuru iddialarıyla ilgili kısmı inceleme dışı tutulmuştur. Buna karşılık: davacıların, F. A. 'yı öldüren kişi tarafından eski eşine karşı işlenen eylemlerle ilgili olarak Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından yürütülen soruşturma işlemleri 6284 sayılı Kanun kapsamında aile mahkemeleri tarafından verilen tedbir kararları ve ceza mahkemeleri taralından görülen kamu davaları sonucunda verilen kararların yargı faaliyeti olduğunda, soruşturma aşamasında yapılan işlemlerin ifa edilen yargı faaliyetinin bir parçası olduğunda ve yargısal işlem mahiyetini taşıdığında kuşku bulunmamaktadır. Yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da, bu sorumluluğun

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden PHRjtxc - xFXiaNo - ouwS0BO - zHX2FI= ile erişebilirsin

denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir işlemin idari yargı denetimi dışında tutulması; uyuşmazlığın çözümünde. 5271 sayılı Kanun'un 141. ve 142. maddeleri uyarınca adli yargı yerinin görevli olması gerekmektedir.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 28.09.2020 tarihli ve 2020/36 Esas. 2020/543 Karar sayılı kararında da bu tür davaların çözümünde adli yargının görevli olduğu vurgulanmıştır.

Yukarıdaki açıklamalara göre, somut olaya ilişkin davanın. Adalet Bakanlığına yönelik, soruşturma ve yargılama faaliyetleri sonucu verilen tedbir ve diğer kararların caydırıcı olmaması sebebiyle uğranıldığı ileri sürülen maddi ve manevi zararın tazminine ilişkin kısmının da adli yargı yerinde görülmesi gerektiği düşünülmektedir..."

7. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısının da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCESİ

8. Danıştay Başsavcısı, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi uyarınca uyuşmazlığın çözümünde idari yargının görevli olduğu ve yapılan başvurunun reddi gerektiği yönünde yazılı düşünce vermiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"...5271 sayılı Kanunun 142. maddesine göre ağır ceza mahkemelerince hükme bağlanacak olan tazminat davalarına ilişkin haller 141. maddesinde sayma suretiyle belirlenmiş olup, sayma suretiyle belirlenen sebepler genişletilemeyeceğinden, madde hükmü kapsamında belirtilen maddi ve manevi her türlü zararın tazmini istemiyle Devlete karşı açılacak davaların 142. maddenin 2. fıkrası uyarınca ağır ceza mahkemelerince çözümlenmesi gerekmektedir. Dolayısıyla hükümlünün özel izin isteği üzerine verilen izinin kullanıldığı tarihler arasında eşini ve eşinin kız kardeşini öldürmesi nedeniyle ölen kız kardeşin yakınları tarafından Adalet Bakanlığına karşı açılan tazminat davasının görüleceği yargı merci, anılan Kanun hükümleri uyarınca ağır ceza mahkemeleri değildir.

5275 sayılı Yasa hükmü ile açık ceza evinde bulunan hükümlünün özel izin kullanabilmesi Cumhuriyet Başsavcılığının onayına bağlanmıştır. İdari yönden Adalet Bakanlığına bağlı olan Cumhuriyet Başsavcılığının onayı ile herhangi bir tedbir alınmaksızın verilen izin nedeniyle olayın meydana geldiği ileri sürülerek Adalet Bakanlığına karşı tazminat davası açılmıştır.

Anayasanın 140/6. maddesinde yer alan, hakim ve savcıların idari yönden Adalet Bakanlığı'na bağlı olduğu hükmü gereği Adalet Bakanlığına bağlı olan Savcıların idari işleyişe yönelik tesis ettikleri işlemler nedeniyle Adalet Bakanlığının sorumluluğuna gidilebilmekte iken, yargılama faaliyetleri nedeniyle verdikleri kararlardan dolayı Adalet Bakanlığının sorumluluğuna gidilememektedir.

Anayasanın, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu, hakim ve savcıların idari yönden Adalet Bakanlığı'na bağlı olduğu hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, idari işlevi ifa eden personelin eylemleri nedeniyle meydana gelen zararların hizmet kusuru ilkesine göre tazmin edilmesi gerekmektedir.

İdarenin yürütmekle görevli olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işleyişindeki aksaklık, eksiklik ile denetim eksikliği gibi nedenlerle hizmetin geç işlemesi, kötü işlemesi veya hiç işlememesi, idarenin hizmet kusuruna dayalı tazmin sorumluluğuna yol açacaktır. İdarenin hukuki sorumluluğundan kaynaklanan bu uyuşmazlıkların görüm ve çözümünde idari yargı görevli bulunmaktadır.

Bu itibarla, davalı Adalet Bakanlığına yönelik tazminat talebine dayanak olarak ileri sürülen iddialar dikkate alındığında, ölüm olayını gerçekleştiren hükümlüye verilen iznin kurumun en üst amirinin önerisi ve Başsavcılığın onayı ile gerçekleştiği, idari işleyişin sağlanmasına yönelik olarak idarenin ajanı sıfatı ile Başsavcılık tarafından kullanılan yasal yetkiye istinaden yürütülen faaliyetin, yargılama faaliyeti kapsamında değerlendirilemeyeceği,

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden PHRjtxc - xFXiaNo - ouwS0BO - zHX2FI= ile erişebilirsin

idari bir faaliyet olduğu sonucuna varılmaktadır.

Cumhuriyet Savcısının yargısal faaliyetlerinden ayrılabilen nitelikte bir idari işlem olan izin kullandırma işlemi nedeniyle meydana geldiği ileri sürülen zararın tazmini istemiyle Adalet Bakanlığına karşı açılan bu davanın, idare hukuku esaslarına göre idari yargı yerinde incelenmesi gerekmektedir.

Nitekim, Danıştay Onuncu Dairesinin 26/11/2008 tarihli ve E:2006/7165, K:2008/8312 sayılı kararı da aynı mahiyettedir.

SONUÇ: Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Kanunun 13. maddesi uyarınca yapılan başvurunun reddi gerektiği düşünülmektedir..."

IV. İLGİLİ HUKUK

9. T.C. Anayasası'nın *"Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması"* başlıklı 40. maddesi şöyledir:

"Anayasa ile tanınmış hak ve hürriyetleri ihlal edilen herkes, yetkili makama geciktirilmeden başvurma imkanının sağlanmasını isteme hakkına sahiptir.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/16 md.) Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.

Kişinin, Resmî görevliler tarafından vaki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, kanuna göre, Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır."

10. Anayasa'nın "*Yargı yolu*" başlıklı 125. maddesinin yedinci fıkrası şöyledir:

"İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür."

11. Anayasa'nın "*Görev ve sorumlulukları, disiplin kovuşturulmasında güvence*" başlıklı 129. maddesinin beşinci fıkrası şöyledir:

"Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilir."

12. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden PHRjtxc - xFXiaNo - ouwS0BO - zHX2FI= ile erişebilirsin

3. (Mülga: 02/07/2018-KHK-703/185 md.)"

13**.** 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun *"Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat"* üst başlığı altında yer alan ve *"Tazminat İstemi"* başlıklı 141. maddesi şöyledir:

"(1) Suç soruşturması veya kovuşturması sırasında;

a) Kanunlarda belirtilen koşullar dışında yakalanan, tutuklanan veya tutukluluğunun devamına karar verilen,

b) Kanunî gözaltı süresi içinde hâkim önüne çıkarılmayan,

c)Kanunî hakları hatırlatılmadan veya hatırlatılan haklarından yararlandırılma isteği yerine getirilmeden tutuklanan,

d) Kanuna uygun olarak tutuklandığı hâlde makul sürede yargılama mercii huzuruna çıkarılmayan ve bu süre içinde hakkında hüküm verilmeyen,

e) Kanuna uygun olarak yakalandıktan veya tutuklandıktan sonra haklarında kovuşturmaya yer olmadığına veya beraatlerine karar verilen,

f) Mahkûm olup da gözaltı ve tutuklulukta geçirdiği süreleri, hükümlülük sürelerinden fazla olan veya işlediği suç için kanunda öngörülen cezanın sadece para cezası olması nedeniyle zorunlu olarak bu cezayla cezalandırılan,

g) Yakalama veya tutuklama nedenleri ve haklarındaki suçlamalar kendilerine, yazıyla veya bunun hemen olanaklı bulunmadığı hâllerde sözle açıklanmayan,

h) Yakalanmaları veya tutuklanmaları yakınlarına bildirilmeyen,

i) Hakkındaki arama kararı ölçüsüz bir şekilde gerçekleştirilen,

j) Eşyasına veya diğer malvarlığı değerlerine, koşulları oluşmadığı halde elkonulan veya korunması için gerekli tedbirler alınmayan ya da eşyası veya diğer malvarlığı değerleri amaç dışı
kullanılan veya zamanında geri verilmeyen,

k) (Ek: 11/4/2013-6459/17 md.) Yakalama, adli kontrol veya tutuklama işlemine karşı Kanunda öngörülen başvuru imkânlarından yararlandırılmayan,

l) (Ek:2/3/2024-7499/12 md.) Konutunu terk etmemek veya uyuşturucu, uyarıcı veya uçucu maddeler ile alkol bağımlılığından arınmak amacıyla hastaneye yatmak dâhil, tedavi veya muayene tedbirlerine tâbi olmak ve bunları kabul etmek şeklindeki adli kontrol yükümlülükleri uygulandıktan sonra haklarında kovuşturmaya yer olmadığına veya beraatlerine karar verilen,

Kişiler, maddî ve manevî her türlü zararlarını, Devletten isteyebilirler.

(2) Birinci fıkranın (e), (f) ve (l) bentlerinde belirtilen kararları veren merciler, ilgiliye tazminat hakları bulunduğunu bildirirler ve bu husus verilen karara geçirilir.

(3) (Ek:18/6/2014-6545/70 md.) Birinci fıkrada yazan hâller dışında, suç soruşturması veya kovuşturması sırasında kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk hâlleri de dâhil olmak üzere hâkimler ve Cumhuriyet savcılarının verdikleri kararlar veya yaptıkları işlemler nedeniyle tazminat davaları ancak Devlet aleyhine açılabilir.

(4) (Ek:18/6/2014-6545/70 md.) Devlet, ödediği tazminattan dolayı görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan hâkimler ve Cumhuriyet savcılarına bir yıl içinde rücu eder."

14. 5271 sayılı Kanun'un *"Tazminat isteminin koşulları"* başlıklı 142. maddesinin 1. ve 2.fıkraları şöyledir:

"(1) Karar veya hükümlerin kesinleştiğinin ilgilisine tebliğinden itibaren üç ay ve her hâlde karar veya hükümlerin kesinleşme tarihini izleyen bir yıl içinde tazminat isteminde bulunulabilir.

(2) İstem, zarara uğrayanın oturduğu yer ağır ceza mahkemesinde ve eğer o yer ağır ceza mahkemesi tazminat konusu işlemle ilişkili ise ve aynı yerde başka bir ağır ceza dairesi yoksa, en yakın yer ağır ceza mahkemesinde karara bağlanır. (Ek cümleler:2/3/2024-7499/13

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden PHRjtxc - xFXiaNo - ouwS0BO - zHX2FI= ile erişebilirsin

md.) Ancak, 141 inci maddenin birinci fıkrasının (e), (f) ve (l) bentleri kapsamındaki istemler bakımından 9/1/2013 tarihli ve 6384 sayılı Tazminat Komisyonunun Görevleri ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Bu fıkra uyarınca 6384 sayılı Kanun kapsamında olmasına rağmen ağır ceza mahkemesine yapılan istemler, Komisyona gönderilir. Ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren ve girmeyen istemler birlikte yapılmış ise ağır ceza mahkemesi görev alanına girmeyen istemleri ayırmak suretiyle Komisyona gönderir. Bu hâllerde ağır ceza mahkemesine yapılan istem tarihi esas alınır."

15. 5275 sayılı Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un, "*İzinler*" başlıklı 93. maddesi şöyledir :

"(1) Yüksek güvenlikli ceza infaz kurumlarında bulunanlar dışındaki hükümlülere mazeret izni, özel izin veya iş arama izni verilebilir. İzinde geçen süreler hükümlülükte geçmiş sayılır.

(2) İzinlerin kullandırılması ile ilgili ayrıntılar Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikte gösterilir."

16. 5275 sayılı Kanun'un, "*Mazeret İzni*" başlıklı 94. maddesi şöyledir :

(1) Hükümlülük süresinin onda birini iyi hâlle geçirmiş olanlara hükümlünün isteği ile;

a) Ana, baba, eş, kardeş veya çocuğunun ölümü nedeniyle ceza infaz kurumu en üst amirinin önerisi ve Cumhuriyet Başsavcılığının onayı ile,

b) Yukarıdaki bentte sayılan yakınlarından birisinin yaşamsal tehlike oluşturacak önemli ve ağır hastalık hâllerinin veya deprem, su baskını, yangın gibi felâketler nedeniyle zarara uğradıklarının belgelendirilmesi koşuluyla kurum en üst amirinin görüşü, Cumhuriyet Başsavcılığının önerisi ve Adalet Bakanlığının onayı ile,

Yol dışında on güne kadar mazeret izni verilebilir.

(2) (Değişik: 27/4/2012-6301/1 md.) Bu Kanunun 25 inci maddesi kapsamına girenler hariç, yüksek güvenlikli ceza infaz kurumunda bulunanlar da dâhil olmak üzere, güvenlik bakımından sakınca oluşturmaması koşuluyla tehlikeli olmayan hükümlünün, dış güvenlik görevlisinin refakatinde bulunmak şartıyla, talebi ve Cumhuriyet Başsavcısının onayıyla;

a) İkinci derece dahil kan veya kayın hısımlarından birinin ya da eşinin ölümü nedeniyle cenazesine katılması için yol süresi dışında iki güne kadar,

b) Sağlık Kurulu raporu ile belgelendirilmesi şartıyla ana, baba, eş, kardeş, çocuk ile eşin anne veya babasından birinin yaşamsal tehlike oluşturacak önemli ve ağır hastalık hâllerinin bulunması nedeniyle bunlardan her biri için (…) toplam iki defaya mahsus olmak üzere hasta ziyareti amacıyla yol süresi dışında bir güne kadar,

izin verilebilir. (Değişik ikinci cümle: 24/1/2013-6411/ 10 md.) Hükümlünün, izin süresi içinde gece konaklaması gerektiği takdirde, kendi evi veya (a) bendinde belirtilen bir yakınının evinde, güvenli görülen başka bir yerde ya da gidilen yerde bulunan kapalı ceza infaz kurumunda kalmasına, güvenlik hususu değerlendirilmek ve gerekli güvenlik tedbirleri alınmak suretiyle, gidilen yerin valisi tarafından karar verilir. Yurt dışına çıkmasını gerektirmesi durumunda hükümlüye, bu madde gereğince izin verilemez.

17. 5275 sayılı Kanun'un *"Özel izin"* başlıklı 95. maddesi şöyledir :

"(1) Açık ceza infaz kurumlarında bulunanlarla kapalı ceza infaz kurumunda olup da açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya hak kazananlara, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini veya güçlendirmelerini ve dış dünyaya uyumlarını sağlamak amacıyla kurum en üst amirinin önerisi ve Cumhuriyet Başsavcılığının onayı ile üç ayda bir, yol hariç yedi güne kadar izin verilebilir. (Ek cümle:14/4/2020-7242/39 md.) Hastalık veya doğal afet gibi zorunlu hâllerde

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden PHRjtxc - xFXiaNo - ouwS0BO - zHX2FI= ile erişebilirsin

bu izinler birleştirilerek kullandırılabilir."

18. 29/03/2020 tarih ve 31083 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi İle Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin "*İzinler"* başlıklı 113. maddesi şöyledir :

"(1) 5275 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi gereğince yüksek güvenlikli kurumlarda bulunanlar dışındaki hükümlülere mazeret izni, özel izin veya iş arama izni verilebilir.
(2) İzinde geçen süreler hükümlülükte geçmiş sayılır."

19. Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi İle Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin *"Tutukluların hakları"* başlıklı 114. maddesi şöyledir :

"(1) Hükümlülük süresinin onda birini iyi hâlle geçirmiş olanlara hükümlünün isteği ile;
a) Ana, baba, eş, kardeş veya çocuğunun ölümü nedeniyle kurum en üst amirinin önerisi ve Cumhuriyet başsavcılığının,
b) Yukarıdaki bentte sayılan yakınlarından birisinin yaşamsal tehlike oluşturacak önemli ve ağır hastalık hâllerinin veya deprem, su baskını, yangın gibi felaketler nedeniyle zarara uğradıklarının belgelendirilmesi koşuluyla kurum en üst amirinin görüşü, Cumhuriyet başsavcılığının önerisi ve Bakanlığın,
onayı ile yol dışında on güne kadar mazeret izni verilebilir.
(2) Gidilecek mesafe göz önünde bulundurularak gidiş geliş için toplam dört günü geçmemek üzere yol izni verilir.
(3) 5275 sayılı Kanunun 25 inci maddesi kapsamına girenler hariç, yüksek güvenlikli ceza infaz kurumunda bulunanlar da dâhil olmak üzere, güvenlik bakımından sakınca oluşturmaması koşuluyla tehlikeli olmayan hükümlünün, dış güvenlik görevlisinin refakatinde bulunmak şartıyla, talebi ve Cumhuriyet başsavcısının onayıyla;
a) İkinci derece dahil kan veya kayın hısımlarından birinin ya da eşinin ölümü nedeniyle cenazesine katılması için yol süresi dışında iki güne kadar,
b) Sağlık Kurulu raporu ile belgelendirilmesi şartıyla ana, baba, eş, kardeş, çocuk ile eşin anne veya babasından birinin yaşamsal tehlike oluşturacak önemli ve ağır hastalık hâllerinin bulunması nedeniyle bunlardan her biri için toplam iki defaya mahsus olmak üzere hasta ziyareti amacıyla yol süresi dışında bir güne kadar,
izin verilebilir. Hükümlünün, izin süresi içinde gece konaklaması gerektiği takdirde, kendi evi veya (a) bendinde belirtilen bir yakınının evinde, güvenli görülen başka bir yerde ya da gidilen yerde bulunan kapalı ceza infaz kurumunda kalmasına, güvenlik hususu değerlendirilmek ve gerekli güvenlik tedbirleri alınmak suretiyle, gidilen yerin valisi tarafından karar verilir. Yurt dışına çıkmasını gerektirmesi durumunda hükümlüye, bu madde gereğince izin verilemez.
(4) Hükümlüye izin verilmesi sırasında aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur:
a) Gidilecek yerin yol ve hava şartlarının uygun olması.
b) Hükümlünün iznini geçireceği yere gitmesinde sakınca olup olmadığına ilişkin, gideceği yerde bulunan kolluk görevlilerine tahkikat yaptırılması.
c) Hükümlü ile hasta olduğu belirtilen kişi arasındaki yakınlık derecesinin nüfus idaresinden alınacak kayıt ile belgelendirilmesi.
ç) Hastalığı belgeleyen resmi raporun, biri hastalığın uzmanı olmak üzere en az iki uzman hekim tarafından imzalanmış olması.
d) Ölüm ve ölen kişiyle yakınlığının resmi belge ile tespit edilmiş olması.
e) Deprem, su baskını, yangın gibi felaketler nedeniyle verilecek mazeret izinlerinde söz konusu mazeretin, Cumhuriyet başsavcılığı tarafından, ilgili kuruluşlardan araştırması yaptırılarak tespit edilmiş olması.
(5) Birinci fıkranın (b) bendi gereğince, Bakanlıktan onay alınmak üzere gönderilecek izin evrakına, dördüncü fıkrada belirtilen (d) bendi dışındaki belgelerin tamamı eklenir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden PHRjtxc - xFXiaNo - ouwS0BO - zHX2FI= ile erişebilirsin

(6) Mazeret izni verilen hükümlü kapalı kurumda ise mutlaka dış güvenlik görevlilerinin refakatinde, harcırah ve yol giderleri hükümlü tarafından karşılanmak kaydıyla, açık kurum ya da çocuk eğitimevlerinde ise refakatsiz gönderilir.

(7) Hükümlünün mazeret izin talebi, Cumhuriyet başsavcılığınca uygun görülmemesi hâlinde durum, gerekçesiyle birlikte hükümlüye, uygun görülmesi hâlinde ise dış güvenlikten sorumlu birime bildirilir.

(8) (Ek:RG-12/11/2021-31657-CK-4773/41 md.) Tutukluların mazeret izinleri hakkında 5275 sayılı Kanunun 116 ncı maddesinin ilgili hükümleri uygulanır.

20. Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi İle Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin " *Özel İzin* " başlıklı 115. maddesi şöyledir:

"*(1) Açık kurumlarda bulunanlarla, kapalı kurumda olup da açık kurumlara ayrılmaya hak kazandığı hâlde, nakledileceği kurumun kapasitesi ve/veya hükümlünün yaşı ve sağlığı gibi nedenlerle açık kurumlara gidemeyenler ile çocuk eğitimevlerinde bulunanlara, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini veya güçlendirmelerini ve dış dünyaya uyumlarını sağlamak amacıyla kurum en üst amirinin önerisi ve Cumhuriyet başsavcılığının onayı ile üç ayda bir, yol hariç yedi güne kadar izin verilebilir. (Ek cümle:RG-12/11/2021-31657-CK-4773/42 md.) Hastalık veya doğal afet gibi zorunlu hâllerde bu izinler birleştirilerek kullandırılabilir.[43]*

(2) İzinler o güne kadar infaz edilen sürenin, hükümlülük süresinden indirilerek bulunacak süreye göre hesaplanır.

(3) Haklarında özel izin kullanılmasına karar verilen hükümlülere kurumdan ayrılmadan önce kurum idaresince "izin belgesi" düzenlenerek verilir. Bu belge, hükümlünün iznini geçireceği yer Cumhuriyet başsavcılığınca onaylanır.

(4) Hükümlülerin özel izin kullanmasında iç ve dış güvenlik görevlilerinin gözetimi aranmaz.

(5) Gidilecek mesafe göz önünde bulundurularak, gidiş geliş için toplam dört günü geçmemek üzere yol izni verilir.

(6) Belirlenen sürelere uygun olarak izne gönderilen hükümlüler, aynı yıl içinde infaz ettikleri ceza süreleri dikkate alındığında, yeni izin hakları elde ederlerse bir kez daha izne gidebilme imkanından yararlanırlar.

(7) (Ek:RG-12/11/2021-31657-CK-4773/42 md.) Kurum idaresi tarafından hükümlünün özel iznini geçireceği yer, ilgili kolluk birimine bildirilir."

V. İNCELEME VE GEREKÇE :

A. İlk İnceleme

21. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Mustafa EROL, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 16/02/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı Adalet Bakanlığı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde Adalet Bakanlığı yönünden olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

22. Raportör-Hâkim Şerife ÖZDOĞAN IŞIK'ın, davanın çözümünde idari yargının

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden PHRjtxc - xFXiaNo - ouwS0BO - zHX2FI= ile erişebilirsin

görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

23. Dava, davacıların yakınları olan F.A.'ile H.Ç. isimli kişilerin H.Ç.in boşandığı eşi tarafından 19/06/2019 tarihinde öldürülmesinde, davalı idarelerce etkili önlem alınmaması, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında verilen çok sayıda tedbir kararı olmasına rağmen, tedbire aykırı hareket eden kişinin tutuklanmaması yada etkili adli önlemler alınmaması, bu kapsamda soruşturma ve kovuşturmaların etkili ve hızlı bir şekilde yürütülmemesi ve caydırıcı cezalar verilmemesi, cezaevinde izin verilmesi sürecinde hukuka aykırı işlem yapılması sebepleriyle hizmet kusuru bulunduğundan bahisle, maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılmıştır .

24. Anayasanın, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu, hakim ve savcıların idari yönden Adalet Bakanlığına bağlı olduğu hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, idari işlevi ifa eden personelin eylemleri nedeniyle meydana gelen zararların hizmet kusuru ilkesine göre tazmin edilmesi gerekmektedir.

25. İdarenin yürütmekle görevli olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işleyişindeki aksaklık, eksiklik ile denetim eksikliği gibi nedenlerle hizmetin geç işlemesi, kötü işlemesi veya hiç işlememesi, idarenin hizmet kusuruna dayalı tazmin sorumluluğuna yol açacaktır. İdarenin hukuki sorumluluğundan kaynaklanan bu uyuşmazlıkların görüm ve çözümünde idari yargı görevli bulunmaktadır.

26. 5271 sayılı Kanun'un 142. maddesine göre ağır ceza mahkemelerince hükme bağlanacak olan tazminat davalarına ilişkin haller 141. maddesinde tahdidi şekilde belirlenmiş olup, sınırlı sayıda belirlenen sebepler genişletilemeyeceğinden, madde hükmü kapsamında belirtilen maddi ve manevi her türlü zararın tazmini istemiyle Devlete karşı açılacak davaların 142. maddenin 2. fıkrası uyarınca ağır ceza mahkemelerince çözümlenmesi gerekmektedir. Somut uyuşmazlıkta; hükümlünün özel izin isteği üzerine verilen iznin kullanıldığı tarihler arasında eşini ve eşinin kız kardeşini öldürmesi nedeniyle ölen kız kardeşin yakınları tarafından Adalet Bakanlığına karşı açılan tazminat davasının görüleceği yargı merci,141madde kapsamında sayılan tahdidi haller kapsamında yer almadığından ağır ceza mahkemeleri değildir.

27. 5275 sayılı Kanun hükmü ile açık ceza evinde bulunan hükümlünün özel izin kullanabilmesi Cumhuriyet Başsavcılığının onayına bağlanmıştır. Anayasa'nın 140/6. maddesinde yer alan, hakim ve savcıların idari yönden Adalet Bakanlığı'na bağlı olduğu hükmü gereği Adalet Bakanlığına bağlı olan Savcıların idari işleyişe yönelik tesis ettikleri işlemler nedeniyle Adalet Bakanlığının sorumluluğuna gidilebilmekte iken, yargılama faaliyetleri nedeniyle verdikleri kararlardan dolayı Adalet Bakanlığının sorumluluğuna gidilememektedir.

28. Bu itibarla, davalı Adalet Bakanlığına yönelik tazminat talebine dayanak olarak ileri sürülen iddialar dikkate alındığında, koruma tedbirlerinin alınmaması, infaz rejiminin etkili işletilmememesi, cezaevinden izin verilmesi sürecinde hukuka aykırı işlem yapılması, usulsüz izin veren kamu görevlileri hakkında işlem yapılmaması iddialarının hizmet kusuruna dayalı olduğu, ölüm olayını gerçekleştiren hükümlüye verilen iznin kurumun en üst amirinin

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden PHRjtxc - xFXiaNo - ouwS0BO - zHX2FI= ile erişebilirsin

önerisi ve Başsavcılığın onayı ile gerçekleştiği, idari işleyişin sağlanmasına yönelik olarak kamu görevlisi sıfatı ile Başsavcılık tarafından kullanılan yasal yetkiye istinaden yürütülen faaliyetin, yargılama faaliyeti kapsamında değerlendirilemeyeceği, idari bir faaliyet olduğu sonucuna varılmaktadır.

29. Cumhuriyet Savcısının yargısal faaliyetlerinden ayrılabilen nitelikte bir idari işlem olan izin kullandırma işlemi ve hizmet kusuruna dayalı diğer olgular nedeniyle meydana geldiği ileri sürülen zararın tazmini istemiyle açılan iş bu davanın, idare hukuku esaslarına göre idari yargı yerinde incelenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

30. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun reddi gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının BAŞVURUSUNUN REDDİNE ,

16/02/2026 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan YAŞAR	Bayram ŞEN	Döndü Deniz BİLİR	Mustafa EROL

Üye	Üye	Üye
Ahmet ARSLAN	Mahmut BALLI	Bilal ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden PHRjtxc - xFXiaNo - ouwS0BO - zHX2FI= ile erişebilirsin